

SZEGEDI HIRLAP

MEGJELENIK MINDEN HÉTEN.

1917. április 1.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TAMÁS REZSŐ.

II. évf. 14. szám.

Tartalom:

Szegény Kis József *Samu bácsi, a tanu* Hárman dominóznak stb. stb.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
SZEGED, TISZA LAJOS-KÖRUT 37. SZ.
TELEFON: 15-78.

A SZEGEDI HIRLAP ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 12 KOR.
EGYES SZÁM 20 FILLÉR.

ooo Kiadja a Szegedi Hírlap Lapkiadó-Vállalat Szegeden. ooo

Saját termésü

kitünő fajborok

nagyban és kicsinyben

kaphatók

Dávid Sándor-
nál, Szeged-állomás.**Fischer Testvérek***ajánlják dusan fölszerelt brilláns, gyöngy és
ékszerraktárukat.*

Kárász-utca 2.

*Karcsatt-óra külön-
legességek. Szabott árak*

Kárász-utca 10.

A Belvárosi Kávéházban

minden este

Lehotai Bandi

és zenekara hangversenyez.

A Belvárosi Kávéház a szegedi
kereskedő-világ találkozóhelye.**SZEGEDI UJSÁG**társadalmi, művészeti és színházi
hetilap.(Melléklete a Színházi Ujság.)
Művészi kivitelű és irodalmi ni-
vóju hetilap. Felelős szerkesztő**Dr. Lugosi Döme.**Szerkesztőség és kiadóhivatal: Deák Ferenc-u. 2.
Telefon 12—65.**K A S S-szálloda,
étterem és kávéház.***A vidék legelőkelőbb szállodája. — Kitünő
konyha, kávéházi és bar-italok. — Színház
után a Kass-ba menjünk! Minden este cigányzene.***Fütők** *felvételnek a*
Back-malomban.

Szegény Kis József, az állítólagos költő.

Van-e valaki vajjon, aki tudta, hogy Budapesten „A Sajtó” címen havonként egyszer egy két oldalas kis ujság jelenik meg? Bizonyára senki sem tudta, mint a hogy mi sem tudtuk, amíg egyik olvasónk rendelkezésünkre nem bocsátott egy példányt ebből a szörnyszülőttől. Itt fekszik előttünk „A Sajtó” hat dik száma, amelyben különös előszeretettel foglalkozik a „szerkesztőség” Szegeddel és különösen a Szegedi Hirlappal. Egyik régebben megjelent cikkünk nem nyerte meg magas tetszésüket és ezért azt üzenik nekünk, hogy ismerik a szabadkőmives sajtót. Hát persze, hogy ismerik, hogyne ismernék, mikor ismerik.

Annak illusztrálására, milyen lélekemelő cikkekkel traktálja a „lap” az olvasóit, itt közöljük „A Sajtó” egyik vezető-cikkét:

Szépirodalmi folyóirataink.

Első számunkban a magyar napilapokat ismertettük; most vegyük sorra a folyóiratokat.

A *hetilapok* közül egyetlenegy van keresztény szellemű és komoly irodalmi irányú: az *Élet*. Szép képei, elbeszélései, versei, regényei tiszták, nemesek, igazi művelzetet nyújtok.

Sajnos, nem mondható el ugyanez az *Új idők*-ről. Vannak

értékes, komoly írói (Herczeg, Gárdonyi, stb.), de a lap szellemén kissé meglátszik a zsidó kiadó hatalma. A keresztény gondolatokat kerüli, mint az ördög a szenteltvizet; egyes novellái sértik a katolikus öntudatot s erkölcsileg sem állnak mindig az Élet magaslátán.

Nem katolikus, de általában tisztességes és komoly irányú *A Társaság*, mely főleg az előkelőbb körök társadalmi lapja akar lenni.

A *Vasárnapi Ujság* valamikor vezető társadalmi hetilap volt, ma már inkább csak szenzációéhes képeslap, akár az *Érdekes Ujság*, vagy a *Tolnai Világlapja*.

Az *Érdekes Ujság* élelmes zsidó-vállalat. Nagy ügyességgel hord össze harctéri, színházi s egyéb képeket; mintha el akarná kápráztatni az olvasót. Szövegének iránya erősen katolikusellenes; írói a legrosszabb érzékiség prófétái.

A *Tolnai Világlapja* egy szedőgyerekből lett milliomos zsidó üzleti vállalata. Szintén külső, érzékcsiklandozó eszközökkel igyekszik közönséget hódítani; a szépirodalma a szó legteljesebb értelmében selejtes. Vallási vonatkozásokban keresztényellenes. Egy írójával pl. regényt íratott azzal az egyeilen kikötéssel, hogy

a regényben föltétlenül szerepelnie kell egy harctéri zsidó hősnek.

A *Képes Ujság* és az *Előre* hasonló vizeken eveznek. Az előbbiben gyűlölködő kirohanások jelentek meg a kath. vallás ellen.

A legtöbb erkölcsi rombolást a hetilapok közt a *Hét* végzi. A zsidó faj érzékiségének és kereszténymegvetésének szellemi lerakódóhelye ez, melyet az állítólagos költő Kiss József (zsidó) szerkeszt. A kath. egyházat legdurvábban kigunyoló szennyyírók — *Anatole France*, *Zola*, *Bálcac* stb. — műveit ez sietett nálunk népszerűsíteni.

Nemrégiben is egy szentségtörő novellát közölt „Madonna inge” címmel. Cinizmus, erköcs-telenség és kereszténygyűlölet ordít minden számából.

Kéthetenként jelenik meg a *Nyugat*. Erre kár szót is vesztegetni. Megkegyült szókificamítók, zagyva félrebeszélők és nagyon is meztelenkedő szennyyírók nagy-képűsködő folyóirata; azt lehet mondani: a szabadkőmíves felforgatók irodalmi bukfencező tere. Pocsolya, örültház, Ahaszvér zsinagógája. Egymást iszonyu komolyan veszik; úgy beszélnek egymás szellemi termékeiről, mintha csak és így tovább . . .

*

Azoknak, akik ilyeneket irnak, meg kell bocsátani. Még „Kiss József állítólagos költőnek” sem szabad rájuk neheztelni, hiszen nem tudják, hogy mit cselekednek.

Samu bácsi, a tanu.

A járásbírószágon is előfordulnak ám néha érdekes esetek. Nem szabad azt gondolni, hogy csak a törvényszéken, vagy a táblán lehet tipikus bírósági alakokat találni: akadnak ilyenek a járásbírószágon is, olykor fölös számban.

Itt van példának okáért Samu bácsi, a tipikus megbízhatatlan tanu. Samu bácsit nem lehet megesketni. Samu bácsi vallomásaiba még a legtapasztalatlanabb ügyvédbojtár is belekapaszkodhat, mert Samu bácsi mindig a panaszost pártolja.

— Mondja el Samu bácsi amit tud — szól a bíró.

Samu bácsi jóideig gondolkodik, aztán kivágja:

— Hát tudom, hogy lopott.

— Honnan tudja?

— Tudom.

— Honnan tudja, mondja meg, Samu bácsi.

— Elég az, ha tudom.

— Nem elég! Honnan tudja? Honnan tudja? — kérdezi most már emelkedett hangon a bíró.

— Tudom, ha mondom . . .

Samu bácsi kihallgatását ezek után nem kívánta még a főmágnádvádó képviselője sem.

*

Egy külvárosi háztulajdonosnő feljelentette a lakóját, mert éppen akkor akart mosatni, amikor ő. Nem egészen ez volt a vád, hanem könnyü testi sértéssel és becsületsértésekkel spékelve tálalta fel ama bizonyos ház érdemes tulajdonosnője a „bitang partáj” viselt dolgait. Az egyik tanu, — a mosónő — terhelő vallomást tett a panaszos-

nő ellen. Ezen annyira felháborodott a háziasszony, hogy nem elégedett meg a szokásos esküformával, hanem erélyesen követelte, hogy az *aranykeresztre* tegyen esküt.

— Majd meglátom, nem törí-e ki a frász, ha az aranykörösztre esküszik mög hamisan, mondta és semmi áron nem akart elállni kedvenc eszméjétől.

A bíróság mellőzte az aranykörösztre való meghittetést, az arany árának rendkívüli drágaságára való tekintettel.

*

A sándorfalvai malom tulajdonosa kereket akasztott egy gazda emberrel, aki másfél zsák rozsot vitt megőröltetni. A malmos, — úgy látszik — keveselte a vámot és azt állította, hogy a gazda három zsák rozsot őrltetett, de egy zsákot anélkül, hogy a vámot kivették volna, elszállított. Legazemberezte, tolvaj, zsvány-nak nevezte a kundsáftot, aki eljött Szegedre a járásbírószágra a becsületét keresni.

Meg is találta: a járásbíró megbüntette a malmost.

*

Pusztá Mérgesen mérges emberek laknak. Az intéző, aki becsületsértés miatt több ízben volt büntetve és akit a bíró ma kivételen felmentett, a nevelőnőjével került háboruba. A nevelőnő azt állította, hogy az orosz foglyok csak fele annyi húst kapnak, mint amennyinek az ára a pénztárkönyvben feltalálható.

Az intézőné erre, — állítása szerint egyéb pletyka is terheli a bonne lelkiismeretét — jobbról-balról arculütötte, sőt, — ahogy azt a nevelőnő előadta — csunyán elverte és a ruháit szaggatta. Vád, viszonyvád, könnyű testisértés, becsületsértés, személyes szabadság körüli hibák, az egyiknek negyven, a másiknak ötven korona pénzbüntetés.

*

Vége a tárgyalásnak, a folyosón csak Samu bácsi ül a hosszú padon és igyekszik a tájékpipáját mind barnábbra szivni. Vár, mert nem lehet tudni, hátha még kellene fog valakinek tanu...

A közélélmezési hivatal feladata a háboru után.

Hogy a mostani háborus viszonyok közt milyen fontos és életbevágó szerepe van a közélélmezési hivatalnak, az minden vitán felül áll. Mióta azonban a

békekötés lehetőségével is számolni kell, helyénvalónak látjuk, hogy néhány szó keretében, foglalkozzunk azal a kérdéssel, hogy milyen sors vár a béke bekövetkez-

tével a közélmezési hivatalra.

Ebben az ügyben kérdést intéztünk a szegedi közélmezési tanács egyik tagjához, aki a közélmezési hivatal háboru utáni feladatát a következőkben vázolta:

A békekötéssel járó, akár általános, akár részleges leszerelés két téren fog fellépni nem kis foku igénnyel: ipari és mezőgazdasági téren. Az ipari téren, a posztó és bőrszakmában fog ez az igény megnyilvánulni, míg a mezőgazdaság, különösen igen nagy mérvű vetőmag rendelkezésre bocsátása iránt támaszt jogos igényeket. A békekötéssel, egyszerre szabadul fel a katonává lett polgári társadalom. Ez a felszabadult polgári társadalom most egyszerre fogja megrohanni a cipő- és ruhaüzleteket és raktárakat. Ez lesz a helyzet a kereslet szempontjából. Most lássuk a helyzetet a kínálat szempontjából. Tudjuk, hogy a kormány az összes bőr, valamint posztókészletet a hadsereg részére lefoglalta, a polgári társadalomnak csak a selejtes anyagot hagyva meg; az ország agyonrekvirálása folytán pedig a gazdáktól is a minimális szükségleten felül minden gabo-

nafélét, így a vetőmagokat is elvette. Bizonyos tehát, hogy a katonai kincstárnak mind a három téren: bőr, posztó és gabonafélékben tetemes anyagkészlete van.

A leszereléskor ez a mennyiség, vagy annak a visszatartott katonaság szükségletén felüli része felszabadul s a közönség rendelkezésére áll. Ezen mennyiségnek egyszerre való piacra dobása a bőr- és posztószakma terén a nagy kínálat folytán árcsökkenést idézne elő, amely kihatással lenne a rokonszakmákra is. Ez az árcsökkenés azonban csak igen rövid életű lenne, mivel a mennyiség a kereslettel nem lévén öszhangban, igen rövid idő alatt újra rohamosan felszökknének az árak, sőt amennyiben sikerülne egyik-másiknak kisebb-nagyobb mennyiséget beszerezni, megkezdenék újból működésüket a közveszélyes árdrágítók.

Ez lesz tehát az a pillanat, amikor a kormánynak a közélmezési hivatal útján mint árszabályozónak bele kell szólni a dologba. Erre a legideálisabb és legcélravezetőbb módnak azt tartanám, hogy amint az Németországban is divik — az egyenlő elosztás elvének szem

előtt tartásával a felszabaduló mennyiséget maximális áron — a nagyközönség rendelkezésére kellene bocsátani oly módon, — akár jegyrendszer útján is, — hogy mindenféle spekuláció, áruvisszatartás eleve kizárva legyen.

Különösen fontos szerepe lesz a közéleti hivatalkának a tulajdonképeni közéleti terén. A közéleti hivatal esetleges megszüntetésével a közéleti terén a legteljesebb anarchia állana be. Egyrészt ugyanazon oknál fogva, mint a szövet- és bórárúnál, másrészt és főként a leszerelés következtében beálló következő helyzet miatt: Amint előbb is említettem, az egész ország agyonrekvirálása következtében a legnagyobb gazdának sincsen meg a békeidőben szokásos és szükséges vetőmagja. A beállott békés helyzet következtében előálló nagyfokú és intenzív földművelés és munkaerő az elvesztett háborús idők pótlása gondolatától vezéreltetve minden téren, fokozott igényekkel áll elő, különösen a mezőgazdaság terén, fog mindenütt megfeszített munka folyni, a háború alatt megműveletlenül maradt fölbevettetnek ez a munka úgy a bővebb táplálkozás, mint

a bevetendő és megműveendő földek nagysága következtében fokozott vetőmag mennyiséget követel.

Ebben a gazdasági versengésben a tehetősebb elem egyszerre megrohanná vetőmagért a Haditermény raktárait, vagyonosabb helyzeténél fogva biztosítani tudná magának a szükséges, sőt talán az azon felüli mennyiséget is az igazi földművelő nép, a kisgazda rovására. A kisgazda tehát ott lenne, ahol a háború alatt volt.

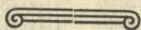
A kormánynak tehát az egyenlő elosztás miatt és hogy minden gazda részére biztosíthatassék a szükséges vetőmag, legalább is egy termés bevételéig okvetlenül fenn kell tartania a közéleti hivatalt, sőt azután is legalább egy raktárt kell a Haditermény útján fentartania, hogy mindaddig, míg a régi kerékvágásba az ország vissza nem tér, az esetleges rossz termés vagy elemi károk következtében beálló hiányokat a gazda onnan pótolhassa.

Ezek után, hogy mit vár a közéleti hivataltól a nagyközönség, az elmondottakból tisztán kivehető. Nem egyebet, minthogy megmentse őt a spekulánsok és árdragítók kiszípolozásától.

A városok pedig ugyis,

mint a közéleti hivatal expoziturái, úgyis mint a polgárság képviselői, és szószólói azt várják a közéleti hivataltól, hogy a legszorosabb kontaktust velük azutánra is tartsa fenn, mivel a városok magukra hagyva feladatuknak a szükséges anyagmennyiség hiánya következtében nem tudnának megfelelni; a sikeres működés érdekében pedig küszöbölje ki, amennyire csak le-

hetséges — a bürokratizmust, jóindulatulag halgassa meg a polgárság kívánságait és azokat a lehetőség szerint teljesítse és pedig sürgősen, mert a polgárság kívánságai és óhajai nem teljesítésének okát nem a tőle távol eső, s előtte ismeretlen közéleti hivatalban fogja keresni és látni, hanem kissé könnyebb lelkiismerettel és felületességgel a városok vezetésében.

Idősb. Muhai János eljár a fiai dolgában.

Nagyon öreg arcu, de még nem hajlott hátú ember állított be szerdán a polgármesteri hivatalba. Hosszu, bozontos, ősz szakáll a melléig ért, haja a hátát érte s elől fonatokban volt elrendezve a füle körül, kopott, de szép erősnek látszó csizmáján egész korszakokra lehetett következtetni az odaragadt sárrétegekből, melyek közt a tavalyi sarat épp úgy fölfedezhettük, mint azt, amely csak legutóbb került rá. Ködmöne, mintha a zsirközpont raktára lenne, nadragja az ismert feketés zöld bársonyból készült, mely valamikor a pusztázó emberek ismertető holmija volt. Nagyon öreg em-

bernek látszott, csak kék szemeiből világolt ki még fiatalos energia.

— A fiam dolgában jöttem — mondja illedelmes köszönés után.

— Aztán mi baja a fiának? — kérdik tőle.

— Mert tetszik tudni — mondja — úgy hallottam, hogy nem muszáj katonáskodni annak, akinek földje van. Ugy mondják, hogy fölmentik.

— Hát föl akarja mentetni a fiát?

— Má, hogy a katonaságtul. Mert amugy igen jóra való ember. Nem hibázott az semmit. Ugy hívják azt is, mint engöm. Muhai Jánosnak. Innen valók vagyunk a Mórahalom kapitányságból.

— Van-e birtoka ? kérdik tőle.

— Má, hogyne lenne. Öt hold, de most víz alatt áll. Egész az alcserényig ér a víz.

— Hol katona a fia ?

Az öreg nyelve itt elkezd botladozni, a homlokát dörzsölgeti, de csak nem jut eszébe, hogy hol katona a fia.

Gyűrött, piszkos kék levelező lapot huz ki a zsebéből és mutatja. Nézik, ez áll rajta Krasznójarszk. Utána cziril írás következik.

— No bácsi — mondják neki

— a maga fiát még a miniszter sem tudja fölmenteni.

— Ugyan no . . . csodálkozik az öreg — aztán mért ?

— Hát azért, mert hadifogoly Oroszországban, Szibériában van.

— Nono, azt tudom, hogy ott van, de ha az urak járnának utána, csak hazaeresztenék. Nagyon köll itthon a munkára.

Csak nehezen lehet neki magyarázni, hogy aki hadifogoly, annak már maga a muszka, cár sem parancsol. Végre megérti a dolgot. Kifogy az éryekből, de a gyerekekből nem. Elővesz egy másik pecsétes lapot és mondja.

— No akkor a Pétör fiamat tessenek fölmenteni.

A Pétör fiuról kiderül, hogy az meg olasz hadifogoly. Ugyan-igy jár a Sándor, Pali és Jóska gyerekekkel. Azok a harctéren vannak s így nem lehet őket fölmenteni.

— A vejeimet se ? — érdek-
lődik az öreg.

— Hány veje van ?

— Öt.

— És azok hol vannak ?

— Én bizony nem tudom.

Nem irtak már vagy öt eszten-
deje egy sort se.

Végre hosszasan elköszön a hivatalból. Utána megyünk s a folyosón beszédbe állunk vele. Örül, hogy valakinek panaszko-
hatik.

— Bizony már 78 éves va-
gyok. Egyedül vezetem a gazdasá-
got, mert a lányok sincsenek ott-
hon.

— Hogy birja a sok munkát ?
érdeklődünk tovább.

— Hát most nincsen sok
munka, mert minden a víz alatt
van. Igen sok vizek jöttek uram,
egészen a alcserényig ér már.
Ha kinézek az ablakon, egy víz
minden. Még a tenger se lehet
nagyobb. Csak ezt nézem egész
nap, meg hallgatom a gyerek-
sirást.

— A gyereksirást ?

— Azt bizony — mondja még
a fejével is bólogat rá, hogy
jobban elhigyjék.

— Hány gyerek van ?

— Nem gyerek — unoka.
Négy. Három a gyerek, egy a
lány.

— És mennyi idők se ?

— A legidősebb gyerek a ki-
lenc eszdeendő Pista meg a
Jani, az is kilenc éves, mert egy
iker testvérek. A legfiatalabb a
lány, a Klárka, az négy eszten-
dős. Hát ezek veszekednek egész
nap, aztán hol az egyik sir, hol
a másik slr, én meg a bíró va-
gyok köztük. Hát bizony sok
baj lesz velük, míg emberré ne-
velhetem őket.

— Emberré nevelni ? Hány
éves is maga bácsi ?

— Hetvennyolc, — mondja
az öreg s büszkén néz végig
rajtam, az én vékony, untaug-
lich természetem.

Hárman dominóznak,

heten kibicelnek, tizen beleszólnak, a végén mindannyian összevesznek. A vetélkedés ebéd után kezdődik és végkimerülésig tart. Azoknak a boldogtalan halandóknak, akik a dominójáték rejtelseibe nincsenek bevezetve, az alábbiakban adunk szemléltető oktatást. Az egyszerűség és könnyebb áttekinthetőség kedvéért a három játékost 1, 2, és 3-mal fogjuk jelölni, Méltóztásának figyelni, hogy megértsék, mert azok, akik a játékban részvesznek, csak képzelik, hogy értik a dominó-művészetét. Tehát:

1. A dupla nyolcas kezd.
2. Ne mondja, öcsém, mintha nem tudnám.
3. Dologra! Ki dupla nyolcassal.

1. Nincs?
2. Kitalálta. Van!
3. Tegye ki, atyus-batyus.
2. (Kiteszi.)

1. Nem jól ülünk. Maga üljön ide.

2. Mondja ki röviden kis hami, hogy nincs nyolcasa.

1. Csak tréfálgodtam. Itt a nyolcas.

3. Itt a nyolcas, fuss el véle. Kibic: Fogalmuk sincs a játékról.

2. Mit szólna egy kettőshöz, atyuska?

1. Elfogyott a kettősöm, nem tudok szólani.

3. Akkor jól van, papus, akkor jól van papus. (Kiteszi a dupla kettőt)

2. Friss szint akarok.

1. Nincs.

3. Szeretem a becsületes embereket. (Rövid gondolkodás után) Magát nem szeretem.

1. De a pénzemet szereti?

3. Azt igen. Szeretem a szikasztott pénzt, mert szerencsét hoz.

2. Az én pénzemért beszélgetnek?

3. Térjünk a tárgyra. (Kiteszi az utolsó követ és megnyeri a partit.) Fizetni. Egy ur fizetett. Hatosokat!

1. Kap ötöt.

3. Mi az, hogy kap ötöt?

1. Kap ötöt.

3. Váltást parancsol?

1. Kap ötöt.

3. Kap egyet.

1. Mi az, hogy kapok egyet?

3. Ha maga azt mondja, hogy kapok ötöt, én azt mondom, hogy maga kap egyet. Mindjárt oda is adom. (Odaadja.)

1. Ha maga ilyen szigorúan veszi, itt a rongyos öt vasa.

2. Kibeszélgették magukat?

3. Csinálunk még egyet?

1. Önnel a legnagyobb készséggel.

3. Jobban szeretném készpénzzel.

2. Kuss! Én kezdem.

3. Aki nyerte, az kezd.

1. A dupla nyolcas kezd.

2. Maga küzd és mindig dühös ha megverik.

3. Cseréljünk helyet, maga nem tudja szorítani.

1. Én nem tudom szorítani?

2. Nekem mesélhet, öcsém. Aki nálam jobban dominózik az csal.

1. (Rámutat 3-ra) Ő jobban dominózik.

3. Célzás akar lenni?

2. Ne érzékenykedjünk.

(Játszanak.)

1. Ötöste-bötöste. Nincseske?

2. Vanocska-marhocska!

3. Nyerve itt.

1. Csalva ott. (2-re mutat.)

2. Pofozva itt. (Pofonüti 1-et.)

3. Ugyan játszanak az urak gentlemanláj.

2. (Szigoruan.) Akkor vegye elő a zsebéből az eldugott köveket.

3. Csak vicceltem. (Előszedi.)

Kibic: Fogalmuk sincs a játékról.

1. Hogy állunk, hogy állunk hatoska dolgocskájában?

2. Ne hozza folyton a hatosokat.

3. Majd olyat hoz, hogy maga kilegyen.

1. Viszem én, hozom én.

2. Ne citáljon.

1. De sok baja van, Ne hozzak hatosokat, ne citálják. Hát mit citálják?

2. † 3. Jaj, de jó vice!

1. Mi van a kötődben menyecske? Hármaska?

2. Most meg hármásokat hoz az orra alá?

3. Hisz az a maga színe.

1. Hogy fakuljon ki.

2. Mit szólnának az urak a négyeshez?

3. A dupláját akarja kiengedni?

Kibic: Fogalmuk sincs a játékról.

3. Kiakarja engedni a dupla négyest. Na fiam, hát összejátsszani, azt nem lehet. Én nem vagyok sipista.

2. Kezdi már a veszekedést.

1. Mert elveszti a bulit.

3. Kikérem magamnak, de sipistákkal nem játszom. Gazemberek, tolvajok, betörők!

2. Maga jön.

3. (Felugrik.) Olyan emberekkel, akik még ezen sem sértődnek meg, nem ülök le játszani. Így görbüljek meg, ha még egyszer leereszkedek magukhoz.

1. Még egy bulit?

3. Nem bánom.

Kibic: Fogalmuk sincs a játékról.

2. Kiteszem a dupla heteskét...
(És így tovább barátságosan.)

Olcsó sajt!

Hollandi

Góúda-sajt
kilója 9 K 26 f.

Kapható:

utalvány rendszer nélkül 1 kg-nál nem nagyobb mennyiségben, a

Központi
Tejcsarnok

összes fiókjaiban.

Panaszkodnak a tanyaiak.

A mindennapi élet küzdelmeiben élő emberek hirlapolvasási igényét mondhatni nagyrészt kielégíti a tények hirlapi megemlézése. Ám az idők fejlődésével mindtöbben akadnak a csöszkunyhótól a város fényes kávéházáig, kik mohón keresik az események ok és okozati összefüggését is. Keresik különösen azt, hogy egy megesett baj be-

következte nem hanyagság, rossz-
akarát vagy tudatlanság követ-
kezménye-e. Ezeket nem elégíti
ki a sablonos kifejezés, hogy a
*dolgot legsürgősebben orvosolni
fogjuk*, mert tudják, hogy a nagy
orvoslás halálos kimenetelű. Leg-
több pedig hasonló annak a
vasuti bakternek az esetéhez,
akitől szakvizsgáján azt kérdezte
az üzletvezető: Mondja csak
barátom, mit tesz maga akkor,
ha a vonalon szembe két vona-
tot lát közeledni? Nagyot néz és
felszólal az öreg: Hát beszaladok
és szólok az anyjukomnak, hogy
gyűjjön ki, mert ilyet még sohase
látott. És a mindennapi életben
hányszor látunk ilyen intézkedé-
seket!

Az elmúlt héten minden lap
megírta, hogy kínos incidensek
fordultak elő a hadisegélyek ki-
fizetése körül, részint a biztosí-
tási öröklődéssel, részint pedig
azzal, hogy keveset tudtak napon-
kint elintézni. Napokig jártak be
tanyai asszonyok panaszkodva
és azíránt érdeklődtek, miért nem
tudják az urak kiszámítani, hogy
hány emberrel végezhetnek na-
ponkint, a többit pedig ne idéz-
nék be a drága munkaidőben,
vagy a szopos gyerek mellől.
Panaszolják azt is, hogy az ő
ügyes-bajos dolgaikban fiatal
leányok és emberek intézkednek,
kik a hivatalos minőségükben
természetesen a nép iránti szolida-
ris érzés hiányában, mely e kor-
ban még ki sem fejlődhetik,
sokszor sértő nyilatkozatokkal
bántják meg emberi érzésüket.
Hivatalosan annyi biztatást hal-
lottunk, hogy a *bajok orvosoltat-
nak*. A kutató elme azon ütközik
meg, hogy a berendelés pillana-
tában nem lehet azt megállapi-

tani, mennyi anyagot bír a sze-
mélyzet egy napon feldolgozni?

A háború jelszava, hogy min-
denki dolgozzék. Természetes, a
mit lehet, a gyerek is. De meg
fog-e nekem azért talán minden-
ki bocsátani, ha azt mondom,
hogy az elemi iskolás gyerek el-
ső dolga, hogy tanuljon, a tani-
tóé pedig, hogy tanítson. Ámde
a tanító, mint a háború leghasznosabb,
de legrosszabbul fizetett
közége, ahelyett rekvirál, csalánt,
selyembogarat gyűjt, ülésre jár,
menekülteket segélyez és ujabban
hernyóz. Azaz hernyóztatna, ha a
szülők engednék a gyereket az
iskolába. A szülők mégis csak
ugy gondolják: az a kis ruha,
cipő nem arra való, hogy a gyer-
meki buzgóság, a tanulás helyett
leszaggassa. De meg a kis gye-
rek is lepottyanhat, mint minap
a szatymazi Tóth János kis is-
métlős leánya, ki szíveségsből
segített a szomszédban és beesett
a szülőkaróba. Képzeljük el a
tanya fölháborodását akkor, ha
ez véletlenül az iskolai kikülde-
tés közben esik meg. De szabad-e
emiatt a tanítás sikerét veszé-
lyeztetni. Megéri ezt a gyermeki
munkaerő?

Panaszos küldöttségek keresik
fel mostanában a városházát,
mert félnek, hogy a vízlefolyás
elég telensége miatt összedőlnek
a fehér-tanyák. Mi az eredmény?
A bizottság kiküldetett, de a tett
semmi arányban nincs a vesze-
delemmel. Egyik panaszos, düh-
től teljes felindultsággal nyomja
kezembe a város 1905—15. eln.
sz. határozatát, hogy olvassam
és higgyem el, hogy a benne fog-
lalt intézkedések végre nem haj-
tása, most neki magának tizezer
pengő kárt okozott. Érdeklődik,

nem-e lehetne emiatt pört indítani. Előadása szerint teljes megnyugvást csak az nyujtana, ha ugynevezett kiküldendő bizottság az érdekeltek helyszíni meghallgatásával, azonnal és erélyesen hozzálátna a baj orvoslásához. Mert oda jutunk, hogy a *Fehér tó kincse*, lesz a *gazda nincse*. De hiszen nemcsak földmiveléssel, hanem halászáttal is foglalkoztak az ősmagyarok. Figyelmébe ajánlom az illetékeseknek, hogy ma igen sokan, igen sokat halásznak. Ne engedjék az árral az eget verni, hanem maximálják alacsonyan, mert ellen esetben segít a törvény ellenére mindenki magán úgy, ahogy tud. Nem lehet kívánni senkitől, hogy a pénz hiánya miatt akkor éhezzenek, amikor szeme előtt nyüzsög a halak milliárdja.

(Ü. L.)

KÖZGAZDASÁG.

A telekértékadó emeli a telkek értékét.

A háboru utáni problémák egyik legsúlyosabbja a háctérről viszatérő millióknak megélhetési lehetőséget, munkát adni.

A háboru alatt a békebeli iparágak közül különösen igen sokat szenvedett az építőipar, tehát az az ipar, amelyik az iparosok és munkások millióit foglalkoztatja. Szükséges tehát minden tényezőt előkészíteni, hogy a békekötésnapján, azzal egyidejűleg, az építőipar nagy lendülettel meginduljon. Ehhez azonban nem lesznek ele-

gendők az állami és városi építkezések, hanem a magánépítkezéseknek is meg kell indulniuk és pedig olyan kürlmények közepette, hogy a tőke kedvet kapjon az építkezésre.

A jelen pillanatban azonban a dolgok állása a legszomorubb perspektívát mutatja, mert az építési-anyagoknak; a fa, vas és téglának az ára oly magas, hogy ilyen árak mellett építeni nem lehet. Az építkezések megindulásának egyik előfeltétele tehát, hogy a fa, vas és téglák árak leeredukáltassanak, ami nem más, mint harc a kartellek ellen, tehát azok ellen, akiknek tulajdonképeni rendeltetésük az ipárpártolás lenne.

A szakkörök élénken foglalkoznak e kérdésekkel és az építőipar fellendítésére egyik eszközül a telekértékadó életbelépését javasolják. A kormány előtt fekszik már a memorandum, amelyik a többek között a telekértékadó behozatalát kéri.

A telekértékadó egyrészt a ki nem használt telkek megadóztatása, másrészt pedig a telekérték emelkedésének megadóztatását célozza.

A telekértékadó mindenesetre segítője lesz az építőipar fellendülésének, mert kényszeríteni fogja a telektulajdonosokat, hogy kihasználatlanul ne hagyják heverni telkeiket, azaz építsenek rá. Kényszeríteni fogja továbbá a telektulajdonosokat, hogy a telekértékadóval most már drágább, értékesebb területjeiket célszerűbben, jobban használják ki. A telekértékadó segítségével nem fogunk látni majd a város közép-pontjain, tehát a legforgalmasabb helyen levő, a legértékesebb telkeken rozoga, földszintes épüle-

teket, mert a telekértékkadó révén a telek kényszeríteni fogja gazdáját, hogy használja ki jobban, vagy adja el olyan embernek, aki fog rá építkezni.

Már ebből a megvilágításból is úgy látszik, hogy a telekértékkadónak csak jótékony hatása lesz és már csak azért is, mert szaporítani fogja a munkaalkalmat és ezzel karöltve a lakásinségen, amely nálunk már most is szinte tűrhetlen, is segíteni fog. Még inkább tűrhetlen lesz a háboru után a lakáshiány, amikor a falvak tönkrement ezrei, akik oda haza nem tudnak kenyeret keresni, a nagy városokba tódulnak (m).

— Az iparvállalatok szén-szükségletének biztosítása. Az Országos Szénbizottság közölte a szegedi kereskedelmi és iparkamarával, hogy a kormánynak sikerült megállapodást létesíteni a német és osztrák kormányokkal abban a tekintetben, hogy a közüzemek és ipari üzemek részére porosz szénnek a behozatala biztosíttassék. Ezt a megállapodást kétségtelenül az egész érdekelttség nagy megnyugvással fogja üdvözölni. Az ipari vállalatok szén-szükségletének biztosítása e megállapodás után abban a formában történik, hogy a vállalatok következő havi, tehát a jelen esetben április havi szükségletüket rendes szénzállítójukkal közlik, aki azt az Országos Szénbizottságnak hozza tudomására, amely viszont a szállítást lebonyolítja. Amennyiben valamely vállalatnak nem magyarországi

szénkereskedő cég a szállítója, hanem rendeléseit közvetlenül Poroszországban szokta eszközölni, ezt a kereskedelmi és iparkamaránál tartozik bejelenteni, amely a bejelentést az Országos Szénbizottsághoz továbbítja. Ez az intézkedés rögtön életbelép és a porosz szénnek április havában való behozatala már ezen a módon történik.

ÜZENET

Kíváncsi : 1. A Szegedi Hirlapnak ez a száma — mint láthatja — Makón készült. Az oka egyszerű : Szegeden nincs nyomda. 2. Van olyan szép, mintha az ország második legnagyobb városában készült volna. 3. Legyen nyugodt, a fehér ezután sem lesz fekete. 4. Nagy szíveséget tett a makói nyomdász azzal, hogy elvállalta a lap nyomását egyik-napról a másikra.

O t t h o n
k á v é h á z
Makó, Főtér.
Minden este
cigányzene.

Segesváry

drogéria

Szeged, Kárász-utca 6, Telef. 3-42

Raktáron mindennemű gyógy-
árak, vegyszerek, illatszerek, pi-
pere- és háztartási cikkek, fény-
képészeti cikkek és fényképező
gépek.

Pipere-szappanok

nagy választékban

kaphatók

Frankl Antal

gyógyszertárban

SZEGED-Felsőváros,
Szent-György-tér.

Szeged uri közönsége

a TISZA-kávéházba

jár. — A TISZÁBAN csak

hétfőn nincs zene!

Városi nyelviskola

a városi felső ke-
resk iskolában.

Német, francia, angol, olasz és
bolgár nyelvek oktatása kezdők-
nek és haladóknak, diákoknak
és felnőtteknek külön-külön.

Tanítás délután 4—9 óráig.

Beiratkozni lehet mindennap

Az igazgatóság

WÉBER MÁTYÁS

a szegedi uriközönség szabója

Szeged Széchenyitér 6

Telefon : 8—38.

“Ha-Ha”

SZEGED, KELEMEN-UTCA 12. szám

RÉSZÉRE FENTARTOTT HELY.

Uránia

Magy. Tudományos Színház
Telefon : 8—72.

Állandóan
szenzációs műsor!

A előadások pont 5 órakor
kezdődnek.
Utolsó előadás fél 9 órakor

KELLER ÁRMIN

írógép-üzlete és
javító műhelye

Szeged,

Széchenyi-tér 8. Tel. 363.

Írószalag, szénpapír és az
összes kellékek, valamint
használt írógépek állandóan
raktáron. Vidéki rendelések
aznap intéztetnek el.

Telefon :

Igazgató :
Vas Sándor.**KORZÓ-MOZI**Igazgatóság: 4-55
Pénztár: 11—85.

Április 2.-án és 3.-án

Honnan jöttünk — hová jutunk

Egy fiatal leány története 4 felvonásban.

Április 4.-én és 5.-én

Erősek és gyengék

Dráma 3 felvonásban,

Egy télikabát regénye

Vígjáték 3 felvonásban.

Április 7. és 8.-án

A M O H A

Szinmű 3 felvonásban.

A főszerepben: Dorryt Wekler és Clara White.

A GRÓFKISASSZONY

Vígjáték 3 felvonásban.

Előadások 5, fél 7 és 9 órakor.

Hazai élet- és katonai biztosító részvénytársaság

vállal biztosításokat

az ember életére, **orvosi vizsgálat nélkül** is 43—50 éves népfelkelőknél háboruskockázat pótdíj nélkül. Leány- és fiú-biztosítások kiházásításra és katonai szolgálat esetére. Egyénenkénti és csoportos baleset-biztosítások Gyermekek baleset-biztosítás díjvisszatérítéssel. — Élethossziglani vasuti baleset kötvények egyszeri díjfizetéssel

Legolcsóbb díjtételek

Liberális feltételek.

Felvilágosítással készséggel szolgál: a szegedi főügynökség: **Kölcsey-u. 4. l e.**

Nyomatott Kovács Antal könyvnyomdájában, Makón.